

van zaken binnen de stad. Hierbij zijn wij voornamelijk uitgegaan van keuren, waaruit wel blijkt met welke aspecten van het maatschappelijk leven de overheid zich bemoeide, maar niet wat burgemeesters en schepenen deden naast het maken van keuren, het controleren van de naleving hiervan en het berechten van overtredingen hiertegen. Als enige bronnen uit deze tijd voor onze kennis betreffende de praktijk van het bestuur, beschikken wij over twee stadsrekeningen, over de jaren 1426/27 en 1429/30³⁵²). De uitgevers van deze rekeningen merken in hun inleiding op, dat een aantal onderwerpen, zoals de uitgaven voor reizen, bodeloon en verteringen, een aardige kijk geven op de gewoonten van middeleeuwse stadsbestuurders³⁵³). Hieraan kunnen wij toevoegen, dat de beide overgebleven stadsrekeningen de enige bronnen zijn, die ons een inzicht geven in de contacten, die de leden van het bestuur namens de stad onderhielden met de landsheer of diens vertegenwoordigers en met andere steden.

De beide rekeningen liggen in tijd dicht bij elkaar, maar geven een totaal verschillend beeld van de toestand, waarin de stad verkeerde. De rekening over 1426/27 toont ons een stad in buitengewone omstandigheden. In de directe omgeving van Rotterdam werd oorlog gevoerd tussen Philips van Bourgondië en Jacoba van Beieren. De oorlog en de daaruit voortvloeiende problemen gaven aanleiding tot intensieve contacten tussen het stadsbestuur en het landsheerlijk gezag.

De rekening over 1429/30 vertoont een geheel ander beeld. De oorlog op het Hollandse platteland was ten einde en het voornaamste punt van zorg voor het stadsbestuur lag bij de stedelijke financiën.

Zoals wij in hoofdstuk I al hebben gezien, zouden deze moeilijkheden op financieel gebied de oorzaak worden van de instelling van een Raad van Veertig in 1435³⁵⁴).

De contacten die het stadsbestuur met het landsheerlijk gezag en met andere steden onderhield, zullen wij voor elk van beide jaren afzonderlijk behandelen. Wat betreft het jaar 1426/27 zal eerst een beschrijving gegeven worden van de oorlogstoestand rond Rotterdam en de daaruit voortvloeiende moeilijkheden binnen de stad. Daarna komen achtereenvolgens de contacten met het landsheerlijk gezag en met andere steden aan de orde. Bij de behandeling van de activiteiten van het stadsbestuur in 1429/30 zullen ook eerst de betrekkingen met het landsheerlijk gezag beschreven worden en vervolgens die met andere steden.